

عوامل موثر بر کاهش تلفات غیر رزمی در سطح یگانهای نزاجا

Saeed Shaabanyan

Imam Ali University

Gholamali Amiri

Supreme University of National Defense

سعید شعبانیان

دانشگاه امام علی (ع)

غلامعلی امیری

دانشگاه عالی دفاع ملی

چکیده

سوانح و رویدادها همواره با اتلاف منابع مادی و نیروی انسانی توأم بوده است و هر ساله تعداد کثیری از کارکنان به ویژه نیروهای متخصص و کارآمد در اثر بروز سوانح گوناگون از بین می روند.

خسارات مالی را می توان جبران نمود ولی کارکنان از دست رفته و منابع انسانی تلف شده را به هیچ وجه نمی توان جایگزین نمود. این پژوهش در راستای شناسایی و تقلیل سوانح غیر رزمی منجر به فوت در تمامی سطوح صورت پذیرفته است.

به منظور تجزیه و تحلیل و دستیابی به واقعیت های اثرگذار در تقلیل سوانح غیر رزمی منجر به فوت در تمامی سطوح، تعدادی فرضیه تدوین و برای بررسی صحت و سقم آنها از بین مسئولان مرتبط با موضوع تعداد ۱۵۰ نفر انتخاب گردیده و پرسش نامه ۴۵ سوالی جهت سنجش فرضیات پژوهش تهیه شده و در اختیار پاسخ دهندگان قرار داده شده است.

نتایج حاصله با استفاده از نرم افزار SPSS و Excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

واژه های کلیدی

تلفات غیر رزمی - سوانح - فوت

Factors Decreasing the Non-Fighting Casualties among the IRI Army Units

Abstract

Incidents and events have always been associated with material sources and human forces to the extent, a lot of workers , specially the skilled workers and specialists ,lose their lives in the different accidents .

The loss of properties is liable to be compensated, but loss of workers and perished human sources is irreparable. This study aims at exploring and decreasing the non-fighting casualties that lead to death.

In order to analyze and identify the effective variables in decreasing the non-fighting casualties that lead to death, some hypotheses were made, 150subjects were selected and a questionnaire with 45 was administered. The results analyzed by SPSS and excel soft wares.

key words

Non- fighting casualties- Casualties- Death

مقدمه

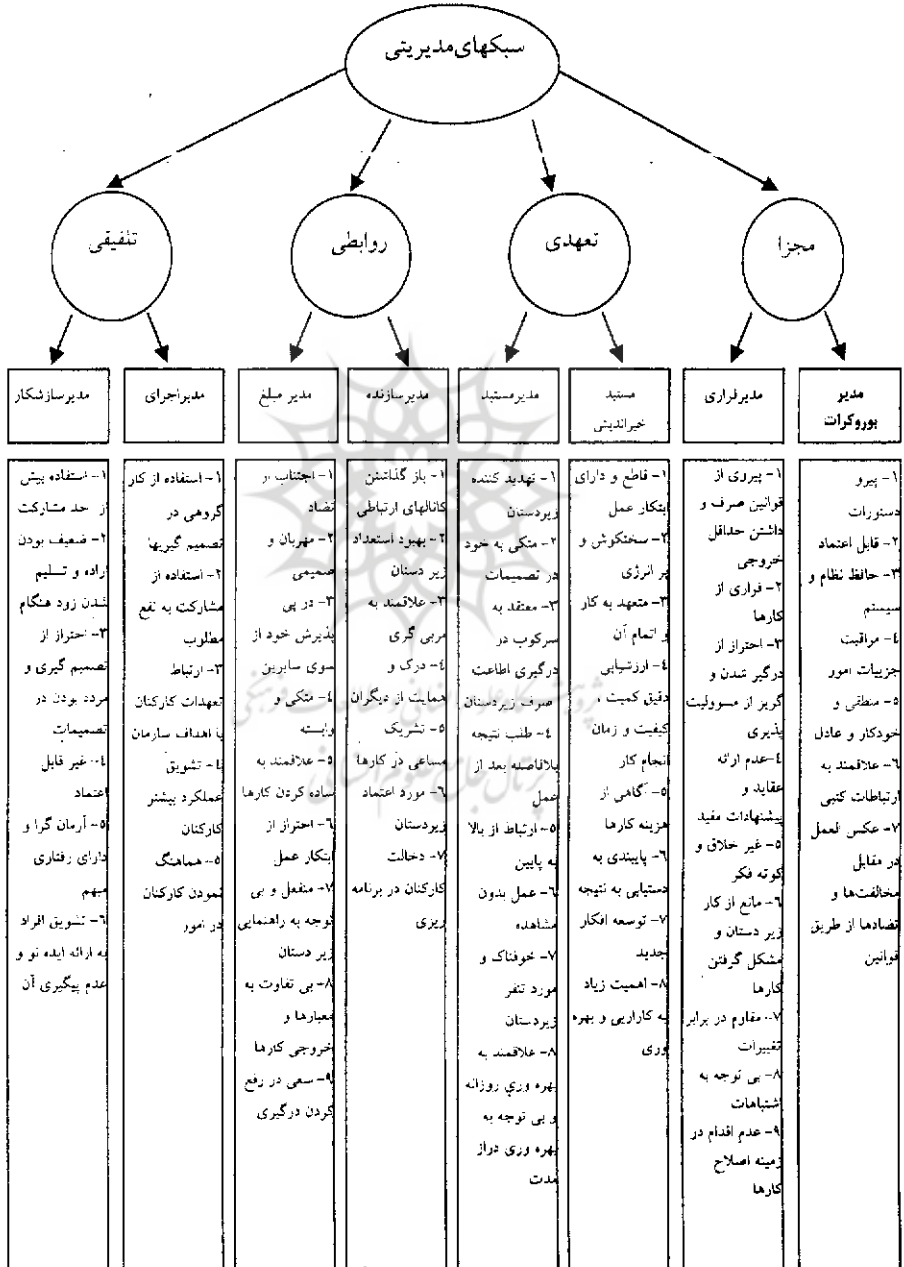
جامعه بشری از دیرباز با پدیده های طبیعی نظیر زلزله، سیل و... و حوادث غیر طبیعی نظیر خود کشی، بیماری مسری، تصادفات و... مواجه بوده و در این طریق همواره دچار تلفات انسانی گردیده، که این تلفات اثرات نامطلوبی را روحیه افراد، خانواده و در نهایت جامعه داشته است و موجب رکود فعالیت های جاری می گردید. نیروهای مسلح از جمله نیروهای زمینی ارتش ج.ا.ا نیز از این امر مستثنی نبوده است و لذا حوادث، افت توان رزمی یگان را در پی داشته است. لذا ضروری است فرماندهان و مسؤولان یگان ها با مطالعه و بکارگیری نتایج این تحقیق از وقوع حوادثی که سبب تلفات غیر رزمی منجر به فوت می گردد جلوگیری نموده و با اتخاذ تدابیر، تمهیدات، نظارت و کنترل و ... سعی و تلاش خود را در جهت کاهش آن معطوف نمایند.

قابل ذکر است که دلیل سهل انگاری و بی دقتی و تسامح، روند حوادث و در نتیجه تلفات غیر رزمی منجر به فوت رو به تزاید گذاشته؛ به طوری که این امر سبب کاهش روحیه سایر کارکنان و همچنین تهدید جدی آمادگی رزمی یگان‌ها گردیده است. از این گونه حوادث می توان به خودکشی، غرق شدن، برق گرفتگی، ... اشاره نمود. برای جلوگیری از کاهش تلفات در نیروهای مسلح تئوری‌های گوناگون از طرف اندیشمندان و نخبگان نظامی مطرح گردیده که به سه نظریه اشاره می نمایم.

سوالات پژوهش:

- ۱- آیا سبکهای مدیریت در کاهش تلفات غیر رزمی در سطح یگانهای نزاجا مؤثر است؟
- ۲- آیا تقویت روحیه در کاهش تلفات غیر رزمی در سطح یگانهای نزاجا مؤثر است؟
- ۳- آیا تقویت انضباط در کاهش تلفات غیر رزمی در سطح یگانهای نزاجا مؤثر است؟
- ۴- آیا ارتقاء آموزش در کاهش تلفات غیر رزمی در سطح یگانهای نزاجا مؤثر است؟
- ۵- آیا نوع مأموریت در کاهش تلفات غیر رزمی در سطح یگانهای نزاجا مؤثر است؟

شکل شماره ۱- سبک‌های مدیریتی

الف) سبکهای مدیریت

ب) تقویت روحیه

روحیه

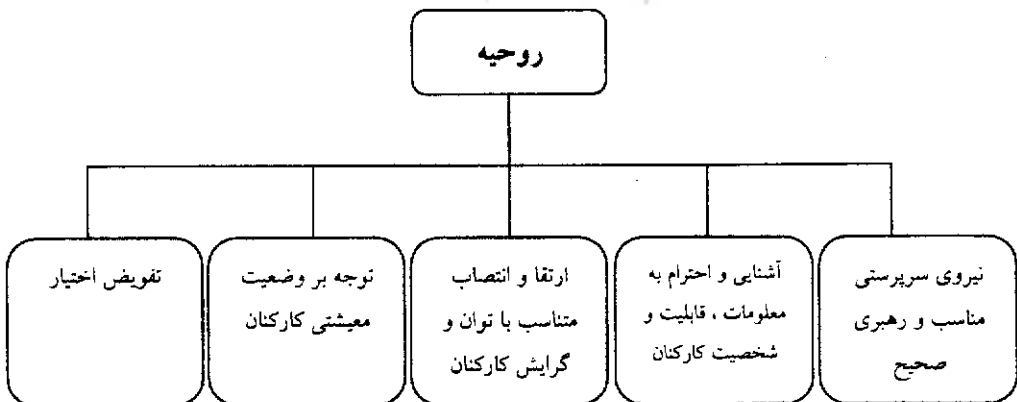
الف) تعریف صوری

حالتی است از نحوه تفکر فرد که موجب می شود تا شخصی در انجام وظیفه خود کوشا بوده و تشریک مساعی لازم را در جهت نیل به هدفهای مورد نظر به عمل آورد. نشانه روحی خوب از طرف یک فرد کشش به سوی وظیفه و اراده اشتیاق و ذوق در برآوردن خواسته‌های سازمان بوده و روحیه ضعیف سبب بی علاقه‌گی، کمبود انضباط و عدم رضایت گردیده و فرد را نسبت به آرمان سازمان بی تفاوت می‌سازد.

ب) تعریف عملیاتی

برای اندازه گیری روحیه اقدامات انجام شده در زمینه ارتقای روحیه کارکنان در هر یگان از طریق فرماندهان یگان های عمده با توجه به شاخص های زیر مورد ارزیابی و سنجش قرار می‌دهیم.

شکل شماره ۲- نمایش عامل‌های مورد بررسی در شاخص روحی

ج (تقویت انضباط

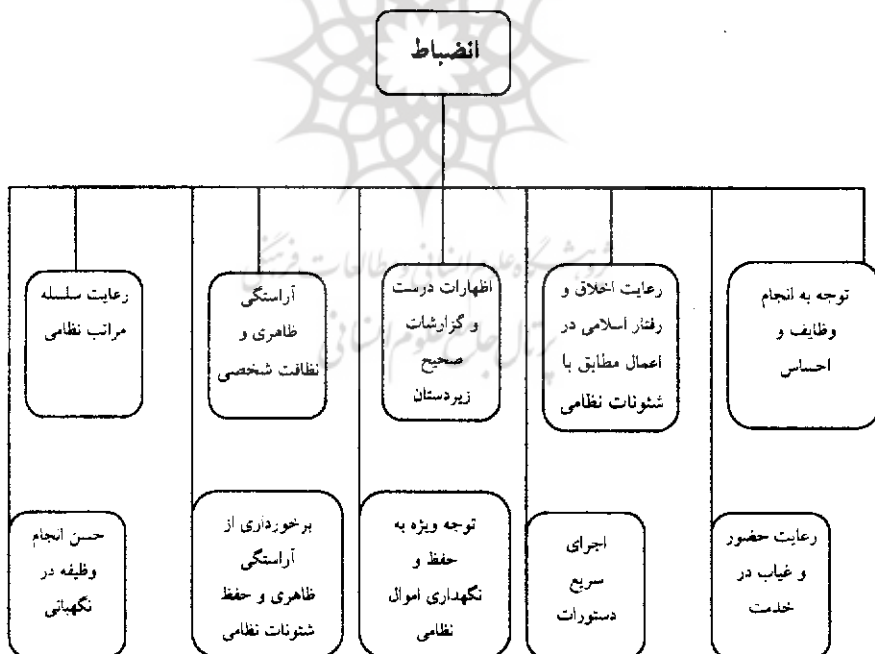
الف (تعریف نظری

انضباط حالتی است در فرد یا گروه که متضمن اطاعت فوری از دستورات صادره و اجرای اعمال مقتضی می باشد .

ب (تعریف عملیاتی

برای اندازه گیری وضعیت انضباط در هر یگان، شاخص هایی زیر را مورد ارزیابی و سنجش قرار داده ایم.

شکل شماره ۳- نمایش عامل های مورد بررسی در شاخص انضباط

د) ارتقاء آموزش

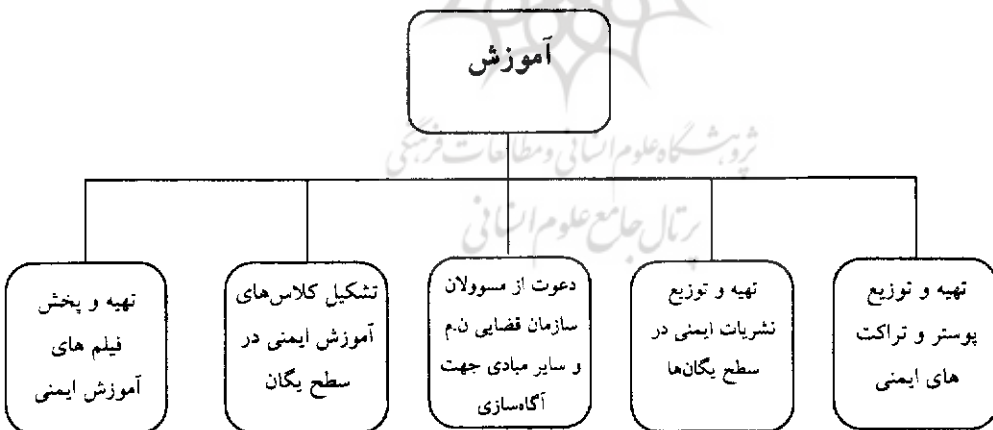
الف) تعریف نظری

کلیه اقداماتی است که باعث ارتقای مهارت علمی و تخصصی افراد در موضوعات مختلف گردیده و موجب حداکثر بهره‌رویی برای فرد-یا سازمان در حداقل زمان می-گردد.

ب) تعریف عملیاتی

برای اندازه‌گیری آموزش شاخص‌های زیر را مورد ارزیابی و سنجش قرار گرفته است.

شکل شماره ۴- نمایش عامل‌های مورد بررسی در شاخص آموزش

نوع مأموریت

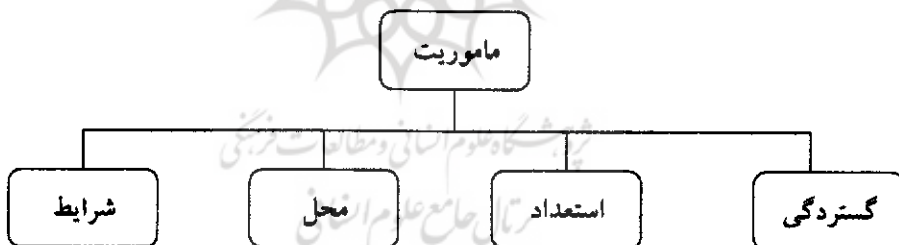
الف (تعریف نظری

مأموریت بیان روشن از کاری است که بایستی انجام شود و شامل وظایفی است که توسط رده بالاتر صراحتاً بیان شده و همچنین وظایفی که از تجزیه و تحلیل مأموریت استنتاج گردیده است.

ب (تعریف عملیاتی

برای اندازه‌گیری نوع مأموریت، شاخص‌های زیر مورد ارزیابی و سنجش قرار گرفته است.

شکل شماره ۵- نمایش عامل‌های مورد بررسی در شاخص مأموریت

از آنجایی که لازمه بقا و استمرار آمادگی و توان رزمی یگان به یکی از مؤلفه‌های اساسی که همانا حفظ و افزایش نیروی انسانی است بستگی دارد. باید مقابله و پیشگیری از بروز تلفات غیر رزمی منجر به فوت بیش از بیش مورد مواقع قرار گیرد.

در همین راستا هدف کلی ذیل تدوین گشته است:

* اندازه‌گیری و تأثیر متغیرهای مستقل، شیوه مدیریت روحیه، انضباط، ایمنی، آموزش و نوع مأموریت در متغیر تابع (وابسته) تلفات غیر رزمی منجر به فوت در نراجا.

* برای رسیدن به هدف بالا اهداف جزئی زیر تنظیم گشته است.

- ۱- تعیین و اندازه گیری میزان تأثیر سیستم مدیریت در یگان‌های نزاجا به روی تلفات غیر رزمی منجر به فوت.
- ۲- تعیین و اندازه گیری میزان تأثیر آموزش در یگان‌های نزاجا به روی تلفات غیر رزمی منجر به فوت.
- ۳- تعیین و اندازه گیری میزان تأثیر روحیه کارکنان در یگان‌های نزاجا به روی تلفات غیر رزمی منجر به فوت.
- ۴- تعیین و اندازه گیری میزان تأثیر انضباط در یگان‌های نزاجا به روی تلفات غیر رزمی منجر به فوت.
- ۵- تعیین و اندازه گیری میزان تأثیر رعایت مقررات ایمنی در یگان‌های نزاجا به روی تلفات غیر رزمی منجر به فوت.
- ۶- تعیین و اندازه گیری میزان تأثیر نوع مأموریت در یگان‌های نزاجا به روی تلفات غیر رزمی منجر به فوت.

جدول شماره ۱- روش اجرایی پژوهش

مؤلفه ها	شرح
نوع پژوهش	پیمایشی
جامعه آماری	فرماندهان و مسوولان یگان‌ها
حجم نمونه	۱۵۰ نفر از فرماندهان
ابزار سنجش	پرسشنامه ۴۵ سئوالی لیکرستی
روش بدست آوردن اعتبار و روایی	استفاده از روش تحلیل عاملی برای روایی و استفاده از نظر اهل فن استفاده از روش ضریب الفای کرونباخ برای اعتبار
روش تحلیل داده	آزمون WILCOXON

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

- برای تجزیه و تحلیل داده‌ها به گونه خلاصه از روشهای زیر استفاده شد.
- ۱- برای تعیین مشخصه‌های آماری گروه‌ها از آمار توصیفی شامل میانه، مد، نما و... استفاده گردیده است.
 - ۲- برای تعیین روایی پرسشنامه علاوه بر انجام روش‌های معمول آماری از نظر اساتید و خبرگان و کارشناسان فن نیز استفاده شده است.
 - ۳- برای تعیین اعتبار پرسشنامه‌ها از فرمول ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است.
 - ۴- برای سنجش و آزمون فرضیه‌ها از آزمون WILCOXON استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

سه شاخص ایمنی، آموزش و انضباط مهمترین شاخص‌ها در آمار تلفات غیر رزمی می‌باشد ولی این تفاوت بین این شاخص‌ها معنی‌دار نمی‌باشد.

در شاخص مأموریت و روحیه کمترین تأثیر در آمار تلفات غیر رزمی است و تفاوت این دو شاخص معنی‌دار نمی‌باشد.

● در مورد شاخص مدیریت باید اذعان داشت که سبک روابطی ... مدیر مبلغ بیشترین تأثیر را در کاهش تلفات غیر رزمی منجر به فوت دارد. همچنین درصدی از پاسخ دهندگان بر این عقیده‌اند که توجه مدیر به زیر دست در کاهش تلفات غیر رزمی مؤثر است.

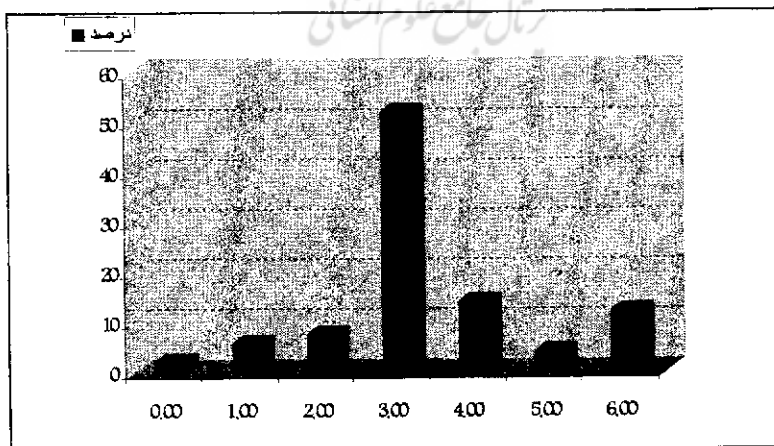
- مدیر پیرو دستورات (۱)
- مدیر قاطع و دارای ابتکار عمل (۲)
- مدیر تهدیدکننده زیردستان (۳)
- مدیر روابطی که کانال‌های ارتباطی را باز می‌گذارد (۴)
- مدیری که از کار گروهی در تصمیم‌گیری استفاده می‌نماید (۵)
- مدیری که بیش از حد از مشارکت استفاده می‌کند (۶)

جدول شماره ۲- مشخصات آماری داده‌های موضوع مدیریت

تعداد	پاسخ داده	۱۴۶
	بدون پاسخ	۰
میانگین		۳/۴۰۴۱
میانه		۳
انحراف معیار		۱/۲۷۳۵
واریانس		۱/۶۲۱۸
کمینه		۰
بیشینه		۶
درصد		۳

تحلیل آماری: بیش از ۷۰٪ پاسخ‌دهندگان بر این باورند که تهدید عاملی منفی در مدیریت است و می‌تواند آمار تلفات غیر رزمی را در زیردستان بالا ببرد.

شکل شماره ۶- نمایش درصد فراوانی داده‌های پرسش‌نامه برای موضوع مدیریت

جدول شماره ۳

	فراوانی	درصد	درصد موجود	درصد تجمعی
آمار موجود	۱	۰/۷	۰/۷	۰/۷
۱	۷	۴/۸	۴/۸	۵/۵
۲	۱۳	۸/۹	۸/۹	۱۴/۴
۳	۷۸	۵۳/۴	۵۳/۴	۶۷/۸
۴	۲۳	۱۵/۸	۱۵/۸	۸۳/۶
۵	۶	۴/۱	۴/۱	۸۷/۷
۶	۱۸	۱۲/۳	۱۲/۳	۱۰۰
جمع کل	۱۴۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

شاخص روحیه:

* درمورد شاخص روحیه باید گفت که عامل ارتقا و «انتصاب متناسب» نسبت به عامل «وضعیت معیشتی» برتری ندارد.

عامل احترام به قابلیت و شخصیت نسبت به عامل ارتقا و انتصاب متناسب برتری ندارد.

عامل‌های احترام به قابلیت و شخصیت و ارتقاء و انتصاب متناسب از مهمترین عوامل تأثیرگذار بر روحیه هستند که توجه به آنها سبب کاهش تلفات غیر رزمی گردد. عامل تفویض اختیار پایین ترین تأثیر را در مقایسه با ۳ عامل دیگر در شاخص روحیه دارد.

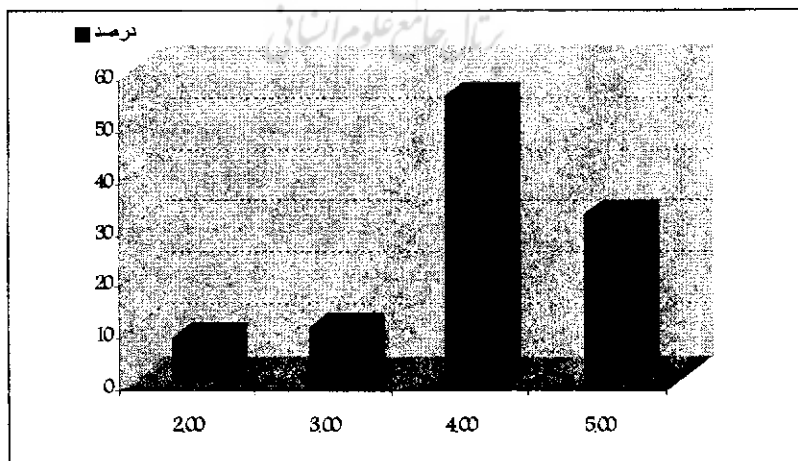
جدول شماره ۴

تعداد پاسخ داده شده	۱۴۵	۱۴۶
---------------------	-----	-----

عدم پاسخ	۱	۰
میانگین	۲/۴۴۱۴	۴/۰۸۹۰
مجذور خطای میانگین	۰/۱۵۰۶	۶/۷۲۹۵۰۲
میانه	۱	۴
— انحراف معیار	۱/۸۱۳۸	۰/۸۱۳۰
واریانس	۳/۲۸۹۹	۰/۶۶۱۰

حدود ۷۶ درصد از جامعه آماری بر این عقیده هستند که توجه مدیر به روحیات کارکنان تحت امر مقدار زیادی در کاهش تلفات غیر رزمی مؤثر می‌باشد. پاسخ‌دهندگان بر حسب نظر خود یکی از گزینه‌ها را که از نظر وزنی دارای ارزش بین ۱ تا ۵ می‌باشد، انتخاب نموده‌اند که ۱ مربوط به فاقد ارزش و ۵ مربوط به گزینه خیلی زیاد می‌باشد. در این بررسی آمار شاخص ۱ صفر فرض شده است. میانگین وزنی به دست آمده برای این گزینه ۴/۰۹ می‌باشد که نشان‌دهنده تأثیر بالای وضعیت معیشتی در روحیه کارکنان می‌باشد.

شکل شماره ۷- نمایش درصد فراوانی داده‌های پرسش‌نامه برای موضوع روحیه

جدول شماره ۵- توزیع فراوانی و درصد تجمعی داده‌های رفتار اسلامی مطابق با شئون نظامی موضوع روحیه

درصد تجمعی	درصد پاسخ‌ها	درصد	فراوانی	پاسخ‌ها
۶/۸	۶/۸	۶/۸	۱۰	۲
۱۵/۱	۸/۲	۸/۲	۱۲	۳
۶۹/۱	۵۴/۱	۵۴/۱	۷۹	۴
۱۰۰	۳۰/۸	۳۰/۸	۴۵	۵
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۴۶	جمع کل

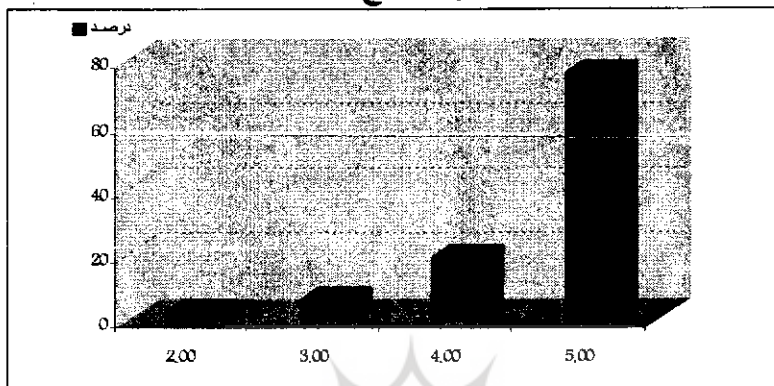
شاخص نظم

● شاخص نظم: در بین ۱۰ شاخص مطرح شده، شاخص رعایت رفتار اسلامی مطابق با شئون نظامی بیشترین تأثیر و شاخص آراستگی ظاهر و نظافت شخصی کمترین اثر را در کاهش تلفات غیر رزمی دارد.

● این شاخص‌ها به ترتیب تأثیر از روی نتایج تحقیق مرتب شده‌اند.

۱. رعایت رفتار و شئون اسلامی
۲. آراستگی ظاهری
۳. توجه به وظایف و احساس مسئولیت
۴. حسن انجام وظیفه در نگرهبانی
۵. رعایت سلسله مراتب نظامی
۶. آراستگی ظاهر و نظافت شخصی
۷. اظهارات درست و گزارشات صحیح
۸. رعایت حضور و غیاب در خدمت
۹. توجه ویژه به حفظ و نگهداری اموال نظامی
۱۰. اجرا و تسریع دستورات

شکل شماره ۸- نمایش درصد فراوانی داده‌های رفتار اسلامی مطابق با شئونات نظامی موضوع انضباط

جدول شماره ۶- توزیع فراوانی و درصد تجمعی داده‌های رفتار اسلامی مطابق با شئونات نظامی موضوع انضباط

پاسخ‌ها	فراوانی	درصد	درصد پاسخ‌ها	درصد تجمعی
۲,۰۰	۱	۰/۷	۰/۷	۰/۷
۳,۰۰	۷	۴/۸	۴/۸	۵/۵
۴,۰۰	۲۸	۱۹/۲	۱۹/۲	۲۴/۷
۵,۰۰	۱۱۰	۷۵/۳	۷۵/۳	۱۰۰
مجموع کل	۱۴۶	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

	تعداد	میانگین	انحراف معیار	مجذور انحراف از میانگین
N۱	۱۴۶	۴/۶۹۱۸	۰/۵۹۳۸	۶/۱۶۳E-۰۲

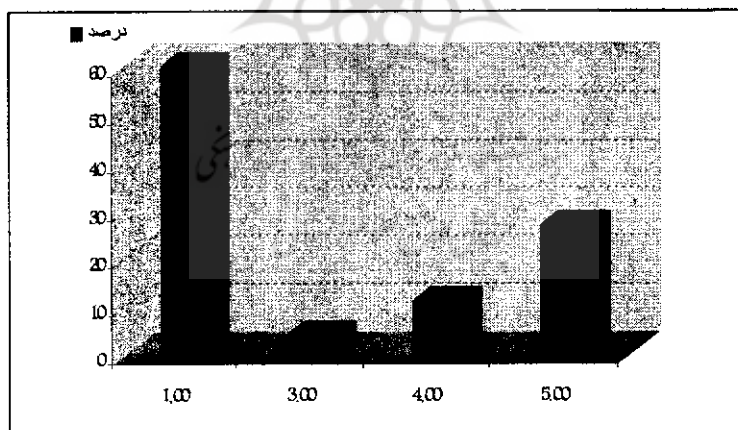
شاخص ایمنی

- شاخص ایمنی: ۶۰٪ از پاسخ دهندگان این اعتقاد را دارند که انجام بازدیدهای کنترل ایمنی می‌تواند موثرترین نقش را در کاهش تلفات غیر رزمی در شاخص ایمنی داشته باشد.

جدول شماره ۷- مشخصات آماری داده‌های پرسش شماره ۴۰ موضوع ایمنی

تعداد پاسخ داده شده	۱۴۵
عدم پاسخ	۱
میانگین	۲/۴۴۱۴
مجذور خطای میانگین	۰/۱۵۰۶
میانه	۱
انحراف معیار	۱/۸۱۳۸
واریانس	۳/۲۸۹۹

شکل شماره ۹- نمایش درصد فراوانی های داده های پرسش شماره ۴۰ موضوع ایمنی

از بین ۱۴۶ پرسش‌نامه تعداد ۱۴۵ نفر به این سؤال پاسخ داده‌اند. همان‌طور که در نمودار بالا دیده می‌شود در حدود ۶۰ درصد از پاسخ‌دهندگان بر این اعتقاد هستند که انجام بازدیدهای کنترل ایمنی می‌تواند مؤثرترین نقش را در کاهش تلفات غیررزمی داشته باشد. در مورد گزینه ۲ یعنی استفاده از صندوق‌های پیشنهادات، به دلیل چاپ نشدن کلمه ایمنی و نرساندن مفهوم به جامعه نمونه هیچ انتخابی انجام نگرفته است.

جدول شماره ۸- توزیع فراوانی و درصد تجمعی داده‌ها برای موضوع ایمنی

درصد تجمعی	درصد پاسخ‌ها	درصد	فراوانی	پاسخ‌ها
۶۰	۶۰	۵۹/۶	۸۷	۱,۰۰
۶۲/۸	۲/۸	۲/۷	۴	۳,۰۰
۷۳/۱	۱۰/۳	۱۰/۳	۱۵	۴,۰۰
۱۰۰	۲۶/۹	۲۶/۷	۳۹	۵,۰۰
	۱۰۰	۹۹/۳	۱۴۵	جمع
		۰/۷	۱	اشتباه سیستم
		۱۰۰	۱۴۶	جمع کل

* ۴۴٪ پاسخ دهندگان بر این باورند که تشکیل کلاسهای آموزش ایمنی در یگان‌ها موثرترین عامل در بین دیگر عوامل مؤثر در شاخص آموزش است که می‌تواند تلفات غیر رزمی را کاهش دهد.

شاخص آموزش

در این بررسی به هر عامل عددی خاص اختصاص داده شده که عبارتند از:

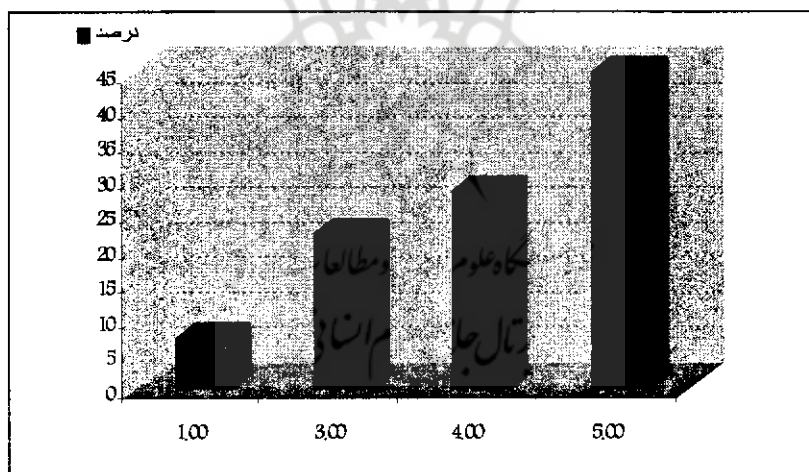
- تهیه و توزیع پوستر و تراکت‌های ایمنی (۱)
- تهیه و توزیع نشریات ایمنی در سطح یگان‌ها (۲)
- دعوت از مسؤولان قضایی و تشکیل کلاس‌های آگاه‌سازی ایمنی (۳)
- تهیه و توزیع و پخش فیلم‌های آموزش ایمنی (۴)
- تشکیل کلاسهای آموزش ایمنی در سطح یگان‌ها (۵)

همانطور که در جدول ذیل مشاهده می‌شود از بین ۱۴۶ پرسش‌نامه حدود ۱۴۳ نفر به این پرسش پاسخ داده‌اند؛ که از این تعداد حدود ۴۴ درصد بر این اعتقاد هستند که تشکیل کلاس‌های آموزش ایمنی در یگان‌ها، موثرترین عامل در بین دیگر عامل‌های مؤثر شاخص آموزش است که می‌تواند تلفات غیررزمی را کاهش دهد.

جدول شماره ۹- مشخصات آماری داده‌های پرسش شماره ۴۱ موضوع آموزش

تعداد پاسخ داده شده	۱۴۳
عدم پاسخ	۳
میانگین	۴/۰۴۲۰
مجذور خطای میانگین	۹,۳۰۳E-۰۲
میانه	۴
انحراف معیار	۱/۱۱۲۵
واریانس	۱/۲۳۷۷

شکل شماره ۱۰- نمایش درصد فراوانی های داده های پرسش شماره ۴۱
موضوع آموزش

جدول شماره ۱۰- توزیع فراوانی و درصد تجمعی داده های پرسش شماره ۴۱
موضوع آموزش

پاسخها	فراوانی	درصد	درصد پاسخها	درصد تجمعی
۱,۰۰	۹	۶/۲	۶/۳	۶/۳
۳,۰۰	۳۱	۲۱/۲	۲۱/۷	۲۸
۴,۰۰	۳۹	۲۶/۷	۲۷/۳	۵۵/۲
۵,۰۰	۶۴	۴۳/۸	۴۴/۸	۱۰۰
جمع	۱۴۳	۹۷/۹	۱۰۰/۳	
اشتباه سیستم	۳	۲,۱		
جمع کل	۱۴۶	۱۰۰		

پیشنهادات محقق

هریک از این شاخصها به تنهایی مطالعه شود تا نتایج دقیق تری شناسایی گردد. در انتخاب جامعه آماری از افرادی که خود در حادثه حضور داشته اند در تکمیل پرسش نامه نیز استفاده شود.

ضروری است فرماندهان و مسؤلان به منظور کاهش تلفات غیر رزمی منجر به فوت در سطح یگانهای تحت امر به سه شاخص ایمنی، آموزش و انضباط بیش از گذشته توجه نمایند.

انجام بازدیدهای کنترل ایمنی به منظور کاهش تلفات غیر رزمی منجر به فوت در دستور کار فرماندهان و مسؤلان قرار گیرد.

به منظور کاهش تلفات غیر رزمی منجر به فوت، فرماندهان، مسؤلان می بایستی به روحیه کارکنان تحت امر توجه بیشتری داشته و در این خصوص احترام به مسؤلان، قابلیت ها و شخصیت های افراد، ارتقا و انتصاب صحیح کارکنان و توجه به وضعیت معیشتی از عوامل مؤثر در کاهش تلفات غیر رزمی منجر به فوت می باشد.

تفویض اختیار یک مدیر به زیردستان تأثیر چندانی در کاهش تلفات غیر رزمی منجر به فوت ندارد.

لازم است فرماندهان به این مطلب توجه نمایند که در کنار آراستگی وضع ظاهری، کارکنان توجه بیشتری به اجرای رفتار اسلامی مطابق با شئون نظامی به منظور کاهش

تلفات غیررزمی منجر به فوت داشته و به این نکته توجه گردد که رفتار اسلامی با ظاهر اسلامی متفاوت می‌باشد.

فرماندهان و مسؤولان یگان‌ها اهتمام بیشتری به برگزاری و تشکیل کلاس‌های آموزشی در خصوص ایمنی با بهره‌برداری از کتب و نشریات ایمنی به عمل آورند.

مشکلات و محدودیت‌های پژوهش

در انجام این تحقیق مشکلات زیادی وجود داشت که به لطف خداوند و با تلاش، تحقیق، راهنمایی و کمک اساتید تا حد زیادی برطرف شد؛ ولی ذیلاً چند مورد از آن‌ها را جهت آگاهی تحقیقات ارائه می‌نمایم:

۱- فراوانی و گستردگی مشغله کاری

۲- کمبود اعتبارات و امکانات

۳- کمبود وقت و زمان تحقیق

فهرست منابع

- پارسائیان، علی، (۱۳۷۸)، مبانی مدیریت منابع انسانی، دفتر پژوهش‌های فرهنگی
 - رستمی، (۱۳۷۲)، فرهنگ واژه نظامی، انتشارات جامی.
 - اشرف العقلائی، احمد، (۱۳۷۵)، چگونه روش مدیریت خود را اثربخش کنیم، انتشارات بصیر.
 - سر کلانتری، مهناز، (۱۳۷۵)، توصیه‌های ایمنی، چاپ اول، انتشارات امیرکبیر.
 - نبلمانی، نادر، (۱۳۷۵) ایمنی و حفاظت فنی، انتشارات پیام نور.
- نشریات:
- شعبانیان، سعید، (۱۳۸۰)، راه‌های پیش‌گیری از حریق، انتشارات چاپخانه معاونت آموزشی نزاچا.
 - شعبانیان، سعید، (۸۱-۱۳۸۰)، راه‌های پیش‌گیری از سوانح، انتشارات چاپخانه معاونت آموزشی نزاچا.
 - شعبانیان، سعید، (۱۳۸۱)، راه‌های پیش‌گیری از سوانح خودرویی، انتشارات چاپخانه معاونت آموزشی نزاچا.